

Kipindi cha 5: Kumbukumbu la Torati 9-11

Dkt. Cynthia Parker

Huyu ni Dkt. Cynthia Parker na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Hii ni kipindi cha 5, Kumbukumbu la Torati 9 - 11.

Utangulizi: Kumbukumbu la Torati 9-11: Hisabati, Ushairi na Kalenda

Sawa, kwa hivyo katika hotuba hii, tutafanya hesabu kidogo, ushairi kidogo. Tutaangalia kalenda tena kisha tutazungumzia kuhusu mwitikio sahihi. Najua unafurahi sana. Hisabati na ushairi, nani asiyependa, sivyo? Kwa hivyo tunafanya sura ya 9 hadi sura ya 11. Ninatoa mambo kutoka Kumbukumbu la Torati ambayo nadhani yataendana na wazo la Kumbukumbu la Torati, lakini tutayapanga kwa upande wa hesabu na ushairi na kazi ya kalenda kwa sababu inafanya iwe ya kuvutia zaidi na ya kufurahisha.

Kumbukumbu la Torati 9: Haki Yetu = Ushindi [sio sahihi]

Tutaanza kwanza na Kumbukumbu la Torati 9. Kwa hivyo, Kumbukumbu la Torati 9 itakuwa sehemu yetu ya hesabu. Sehemu ya kile Kumbukumbu la Torati inafanya, ni kitu ambacho tayari tumesikia kidogo hapo awali, isipokuwa sasa kitakuwa wazi zaidi. Kuna mlinganyo wa hesabu ambao, katika mahubiri haya, Musa anawaambia watu; hesabu hii haijumuishi. Kwa hivyo hivi ndivyo watu wanavyofikiria. Ninakupa fomula isiyo sahihi ya toleo, na kisha tutajaribu kujua fomula sahihi ni nini hasa. Katika mahubiri haya, Musa anasema, haki yangu au haki ya watu, pamoja na uovu wa mataifa ni sawa na ushindi wetu tunapoingia katika nchi. Na hivyo ndivyo Musa anavyosema; hii si kweli hata kidogo.

Kwa hivyo, nitaanza kusoma Kumbukumbu la Torati 9; sura inaanza na kitu ambacho tayari tunakijua sana, Shema Israeli, "Sikia Ee Israeli. Unavuka Yordani leo ili kuingia ili kumiliki mataifa, makubwa na yenye nguvu kuliko wewe, miji mikubwa yenye maboma ya mbinguni, watu, bustani, nyumba. Hivi ndivyo unavyoingia. Sasa, kuwa mwangalifu kwa sababu fomula hii si sahihi.

Kwa hivyo nitaruka hadi mstari wa 4. "Usiseme moyoni mwako, Bwana, Mungu wako, atakapowafukuza mbele yako, kwa sababu ya haki yangu, Bwana amenileta niimiliki nchi hii. Lakini ni kwa sababu ya uovu wa mataifa haya Bwana anawafukuza mbele yako. Si kwa haki yako, wala kwa unyofu wa moyo wako, utaimiliki nchi yao; bali ni kwa sababu ya uovu wa mataifa haya Bwana, Mungu wako, anawapa, wala anawafukuza mbele yako; ili kuthibitisha kiapo Bwana alichowaapia baba zako, Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo. Jua basi, si kwa sababu ya haki yako."

Kwa hivyo, tumesikia hili likirudiwa, na wewe nenda. Sawa, ndio, ndio, sawa. Ninaelewa. Sio kwa sababu yetu. Na ikiwa marudio hayo ambayo tayari tumesikia mara tatu hayatoshi, Musa kisha anaingia kwenye hotuba ndefu ya "Lo, kwa kweli, ndio. Unakumbuka huko Horebu, nilipokuwa kwenye Mlima Sinai, na nilikuwa juu, na kwa kweli ninapokea agano tunapokuwa katika mchakato wa kuwa taifa rasmi, na tunasaini mkataba huu na Mungu, agano hili la ndoa na Mungu. Unakumbuka siku hiyo? Ndiyo. Unakumbuka nilipofanya hivyo, na nikashuka, na tayari unaabudu ndama wa dhahabu? Kwa hivyo, kumbuka, sio haki yako inayokuruhusu kuingia.

Kwa hivyo fomula hii ya hesabu si sahihi kwa sababu ukitegemea fomula hii ya hesabu, basi furaha ya ushindi husababisha kujitosheleza huku kwa kufikirika. Na hii itakuwa tatizo kwa sababu unapoingia katika nchi, utaishia kufikiria unajitosheleza. Na ikiwa unajitosheleza, kila kitu

kinategemea matendo yako, matendo yako, nguvu zako, na uwezo wako. Kwa hivyo fomula hii ya hesabu haiwezi kuwa sahihi. Sio hivyo. Ni uovu wa Wakanaani, lakini hiyo haithibitishi kwamba wewe ni mwadilifu. Kwa hivyo ingawa Kumbukumbu la Torati linaendelea kusema kwamba Mungu atawafukuza Wakanaani, Mungu anakutangulia kama shujaa mkuu kwa sababu wao ni waovu, haimaanishi kwamba wewe ni mwadilifu kwa sababu tu unachukua nafasi yao. Kwa hivyo, unaingia katika nchi haimaanishi mwadilifu wako.

Kwa hivyo, kumbuka historia yako mwenyewe; kumbuka kwamba umefanya makosa hapo awali, lakini Mungu ni mwaminifu kwa watu wake.

Kwa hivyo, basi, fomula halisi sahihi ya hesabu ni ipi? Kweli, hesabu sahihi, kulingana na Kumbukumbu la Torati 9, ni uaminifu wa Mungu. Halafu pia ni ukweli kwamba uovu wa mataifa, ndiyo maana unapata ushindi. Kwa hivyo, sura ya 9 inawaita watu wanyenyekevu sana. Huenda wanaingia katika nchi watakayokwenda na kumiliki kitu ambacho kina uwezo mkubwa wa kuwa mahali pazuri na pazuri pa Mungu kukaa na watu wake. Lakini si kwa sababu wanastahili. Sasa, bado wanaweza kuipokea kama zawadi, lakini Mungu pia atawaita watu wake kuwajibika kwa zawadi ambayo amewapa.

Kumbukumbu la Torati 10:12 Ushairi: Sheria hizi ni za nini?

Kwa hivyo, pamoja na hayo, tutaingia katika sura ya 10. Kwa hivyo, tunapohamia Kumbukumbu la Torati 10, hii itakuwa sehemu yetu ya ushairi. Kwa kweli nitazingatia mistari michache tu kutoka 12 hadi 22 ya sura ya 10. Kwa kweli napenda sana sehemu hii, na tena, kama mtu kama wewe, unasoma kitabu cha Kumbukumbu la Torati, na tunajiandaa kuingia katika kanuni za sheria, na kuna sheria hizi zote tofauti. Kama tungeangalia Agano la Kale na kusema, je, tunaweza kulifupisha hadi kitu fulani? Katika hotuba iliyopita,

tuliangalia jinsi tunavyoweza kulifupisha hadi Shema, kwa hivyo "Sikia Ee Israeli, Bwana Mungu wetu, Bwana ni mmoja." Tunaweza kulifupisha hadi hilo.

Hapa katika sura ya 10, Kumbukumbu la Torati linatupa chaguo jingine. Tunaweza kulifupisha kwa nini? Moyo wa Mungu ni nini? Sheria hizi zote ni za nini? Kusudi lake ni lipi? Naam, tunapata hili katika sura ya 10, mstari wa 12.

"Sasa Israeli, Bwana, Mungu wako, anataka nini kwako?" Swali la haki. Na jibu ni "kumcha Bwana, Mungu wako, na kutembea katika njia zake zote. Mpende, na umtumikie Bwana, Mungu wako, kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote."

Hilo linasikika sawa na Shema katika sura ya 6. Ni wazo hili, ni nini ikiwa tutalifupisha yote? Ni nini ambacho Mungu anataka? Mwogope, mpende, na ufanye.

Kwa hivyo, mstari wa 13 unasema, "Nawe zishike amri za Bwana na sheria zake, ninazokuamuru leo, kwa faida yako."

Mungu Mkuu Anachagua Kuwapenda (Kumbukumbu la Torati 10:14-15)

Sasa hivi ndivyo ninavyoita ushairi kwa upole; ni ulinganifu zaidi tunaouona. Kwa hivyo, tunapoangalia Kiebrania, na tunaposoma Kiebrania, ni mambo gani unayotumia kwa lugha ambayo ni mazuri sana ni kwamba kuna urudiaji huu mzuri. Katika urudiaji, unapata kiini muhimu cha kile mwandishi anajaribu kuwasilisha. Kwa hivyo, urudiaji si wa kuchosha. Urudiaji unaimarisha moyo wa ujumbe. Kwa hivyo, tunapata ulinganifu huu katika urudiaji hapa katika sura ya 10. Fuata hili nami. Kwa hivyo, ikiwa unafahamu hata jinsi tunavyofanya ushairi kwa Kiingereza, wakati mwingine tunagawanya mistari. Tutasema kuna mstari a, b, na c. Na kisha labda mstari wa nne una dhana inayofanana sana na mstari wa kwanza, "a." Na kwa hivyo, tutasema "a,"

lakini sio neno moja kwa neno, kwa hivyo tutasema, ni "a'." Hiyo ndiyo tutakayopata hapa. Kwa hivyo, fuatana nami, nami nitajaribu kuifanya iwe wazi sana kwenye skrini.

Kwa hivyo, katika mstari wa 14, tunapata, "Tazama, mbingu ni za Bwana, Mungu wako, na mbingu za juu zaidi, dunia na vyote vilivyomo." Ni ya utukufu sana. Ni ya Mungu, Mungu wa mbingu na mbingu za mbingu. Je, tunaweza kupata utukufu na ukubwa zaidi kiasi gani ? Na si mbingu za mbingu tu, bali dunia na vyote vilivyomo. Ni hii inayojumuisha yote. Mungu anakaa juu ya yote hayo. Kwa hivyo, ni njia ya utukufu sana ya kumuelezea Mungu. Kwa hivyo, kwa maelezo haya ya Mungu ni nani, mbingu, na mbingu zilizo juu ya mbingu, Mungu huyu anafanya nini katika mstari wa 15? Na bado, Mungu huyu mtukufu, "Lakini Bwana aliwapenda baba zenu, akawachagua wazao wao baada yao, nanyi juu ya watu wote kama ilivyo leo."

Kwa hivyo, Mungu aliye juu zaidi ya mbingu, mbingu katika mbingu za mbingu na dunia na kila kitu kilicho juu yake, Mungu huyu mkuu alifanya nini? Alikuchagua wewe. Aliwachagua mababu zako. Na kama wewe ndiye mpokeaji wa huruma hiyo, fadhili-upendo, upendo usiokoma, usio na usumbufu ambao Mungu hufanya kila wakati. Amekupa hiyo. Kwa hivyo, ameweka upendo wake kwa Israeli.

Mwitikio wa Upendo wa Mungu (Kum. 10:16) – Tohara ya Moyo

Kwa hivyo, jibu ni lipi? Jibu linakuja katika mstari wa 16. Na kwa hivyo, kwa sababu Mungu amechagua Israeli, "tahirini mioyo yenu na msifanye shingo yenu kuwa ngumu tena." Kwa hivyo, tohara, bila shaka, ina msingi wa agano. Tohara ni alama ya agano na Mungu. Lakini sio tohara ya kimwili tu; ni kuondoa safu ngumu zaidi kuzunguka moyo wako ili kuitikia Mungu. Kwa hivyo, katika mistari hii mitatu ya kwanza tunayoitazama, tunampata Mungu,

ambaye ni wa mbingu na anamiliki dunia. Ameweka upendo wake kwa Israeli. Mungu huyu mkuu alichagua Israeli, na kwa hivyo jibu lao linapaswa kuwa kutahiri mioyo yao.

Kumbukumbu la Torati 10:17

Sasa tutaanza kupata wazo linalofanana. Kwa hivyo, tunapoendelea kusoma, tunafika kwenye mstari wa 17. "Kwa maana Bwana, Mungu wenu ndiye Mungu wa miungu na Bwana wa mabwana, Mungu mkuu, mwenye nguvu, wa kutisha, asiyeonyesha upekee, wala kupokea rushwa." Naam, baadhi ya maneno haya, mambo kama "Mungu wa miungu, Bwana wa mabwana," haya ni majina ya kawaida sana, ya Mashariki ya Karibu ya kale. Wafalme walikuwa wakichukua majina haya wenyewe. Wangefikiria miungu yao, na kungekuwa na mungu wa miungu; wafalme wangukuwa bwana wa mabwana, sivyo? Ni mmoja, pekee, mkuu zaidi. Kwa hivyo, unaweza kuona sasa tuna "a'." Hatumnukuu Mungu, ambaye ni wa mbingu katika mbingu za juu zaidi, lakini bado tunafikiria mtawala mkuu sana, aina ya lugha yenye nguvu kwa Mungu. Mungu ni Mungu wa miungu, Bwana wa mabwana, mkuu, mwenye nguvu, wa kutisha. Kwa hivyo tena, lugha kamili, tajiri, yenye nguvu sana kwa Mungu ni nani.

Kumbukumbu la Torati 10:18 Haki ya Mungu kwa Mjane, Yatima, na Mgeni

Kwa hivyo, wazo letu la pili ambapo katika mistari michache ya kwanza, tunapata maelezo ya Mungu na kitendo cha Mungu; tuna maelezo mengine ya Mungu. Tutaingia katika kitendo kingine cha Mungu.

Kwa hivyo, mstari wa 18, "Huwatendea yatima na mjane haki na huonyesha upendo wake kwa mgeni kwa kumpa chakula na mavazi." Mungu

mkuu sana, na anafanya nini na hilo? Ambapo wafalme wa Mashariki ya Karibu wangevuta nguvu hiyo ndani yao wenyewe. Mungu ana cheo hicho hicho, lakini anafanya nini? Lakini anawalinda watu walioko pembezoni, watu katika jamii ambao hawawezi kujilinda. Kwa hivyo, unaweza kuwa na yatima, mjane, na wale wanaoanguka nje ya jinsi jamii inavyofanya kazi. Mgeni, mgeni aliye katikati yako, humpa chakula na mavazi, akimpa mahitaji ya msingi.

Jibu: Kumbukumbu la Torati 10:19

Kwa hivyo, ikiwa tunafuata mpangilio wa awali, tuna maelezo ya Mungu mtukufu sana akifanya kazi. Sasa inakuja jibu. Tumekuwa na maelezo mengine ya Mungu, mtawala mtukufu sana vyeo vya kifalme pamoja na kitendo chake, ambacho kimejaa unyenyekevu na utunzaji. Na kwa hivyo, jibu lako ni lipi kwa hilo?

Kwa hivyo, tunaenda kwenye mstari wa 19. "Kwa hivyo, mwonyesheni mgeni upendo wenu, kwa maana mlikuwa wageni katika nchi ya Misri." Kwa hivyo, mnapaswa kufanya nini kujibu? Pia mnamjali mgeni aliye katikati yenu. Sasa, hii inanivutia sana kwa sababu tukiangalia sehemu mbili za hatua. Kwa hivyo, ya kwanza kabisa katika nusu ya kwanza ya ulinganifu huu katika sura ya 10, nusu ya kwanza ni kutahiri moyo wako mwenyewe ili uweze kuwa mwangalifu kwa neno la Mungu, ili uweze kuwa mwangalifu kwa uhusiano na Mungu ili uweze kuitikia Mungu jinsi anavyotaka uitikie.

Na jambo la pili unalopaswa kufanya ni lipi? Je, unawajali watu walio karibu na jamii? Mungu ametenda, haki kwa maskini. Wewe pia unapaswa kufanya hivyo.

Kwa hivyo, tunaanza na maelezo haya ya ajabu ya Mungu. Matendo ya Mungu, Mungu amechagua Israeli, lakini pia anawajali watu na maskini na kuwapa haki. Kwa hivyo, unapaswa kuwa na moyo mpole na kumwiga Mungu.

Fanya kile kile ambacho Mungu anafanya na ufuate mfano wake, na pia uwatunze maskini.

Kumbukumbu la Torati 11 na Kalenda ya Kilimo

Kwa hivyo, tukiwa na hilo akilini, hebu tuendeleo kwenye sura ya 11. Tunapoelekea sura ya 11, tutaangalia tena kalenda. Kwa hivyo, katika hotuba iliyopita, tulizungumzia kuhusu kalenda ya kilimo. Kwa hivyo, ardhi ambayo watu wanaishi inafuata aina maalum sana ya mtiririko. Ina mdundo wa mwaka. Na kwa hivyo, ingawa tunafikiria wakati kama mstari sana, walidhani wakati kama mzunguko kwa sababu mzunguko wa nchi, unajirudia kila mwaka.

Tunapoingia katika sura ya 11 na kufikiria kuhusu kalenda, tunaangalia tena jinsi nguvu ya Mungu iliyoonyeshwa kwa watu inavyopaswa kuamsha mwitikio wa upendo. Na tutakumbuka kwamba Mungu aliwatunza watu jangwani, na kumbukumbu hizo zina nguvu. Tulizungumzia kuhusu kukumbuka na kusahau. Kwa hivyo, tutaleta hili katika sura ya 11 pamoja nasi, kwani hilo pia litakuwa muhimu sana hapa.

Na katika mstari wa 8 na 9, katika sura ya 11, "Shika amri ili ushike nchi ili upate siku nyingi katika nchi." Hizi zote unazijua sasa. Umeanza kusikia baadhi ya mada hizi hapo awali.

Tuendeleo, kwa hivyo nitaanza. Huu ulikuwa utangulizi wa sura ya 11, lakini tuendeleo hadi 11 na tusome mistari mingine na tuone tunachoweza kutoa.

Kumbukumbu la Torati 11:10 – Maji yenye Mguu huko Misri

Katika mstari wa 10, inasema, "Kwa maana nchi mnayoingia kuimiliki, si kama nchi ya Misri mliyotoka. Ambapo mlikuwa mkipanda mbegu zenu, na kuzipanda kwa mguu wenu kama bustani ya mboga." Sasa naipenda hii.

Ninapowaweka wanafunzi wangu wote darasani, ninawasomea kila mtu matoleo tofauti ya Kiingereza, matoleo ya Biblia kwa sababu kuna aina nyingi za jinsi Kiebrania cha mstari huu kinavyotafsiriwa. Kwa hivyo tena, yangu inasema, inapoelezea nchi ya Misri, inasema, "Misri ni mahali ambapo mlikuwa mkipanda mbegu zenu na kuzimwagilia kwa mguu wenu kama bustani ya mboga." Naam, hilo linasikika kuwa la kutatanisha. Sijui ni wangapi kati yenu mnamwagilia bustani zenu kwa miguu yenu, lakini linasikika kama jambo la ajabu sana na lisilo la kawaida.

Kinachovutia kuhusu hili ni, tena. Hapa ndipo mahali panapokuwa muhimu, ambapo kuelewa eneo na taswira ambazo waandishi wa Biblia wanatumia ni muhimu. Kwa sababu hii ina maana kubwa ukienda Misri na ukiangalia jinsi walivyofanya bustani na kilimo.

Sasa nilichukua kundi la wanafunzi hadi Misri, na tulikuwa tunaendesha gari kando ya Mto Nile. Na ghafla, niliona uwanja huu. Na nikapiga kelele kwa dereva wa basi asimame. Na ilimtisha na kumshtua. Na akasimamisha basi, nami nikaruka nje, nami nikapiga picha hii. Alichanganyikiwa sana kwa nini nilikuwa nikipiga picha hii. Lakini kwangu mimi, nilikuwa kama, hii ni Kumbukumbu la Torati 11. Kwa sababu kinachotokea ni mashambani na kwa sababu kilimo ni rahisi sana Misri, kama ilivyokuwa nyakati za kale. Kwa hivyo hawajafanya hivyo; sio wakulima wote wamepiga hatua za kiteknolojia za kisasa kwa sababu bado ni rahisi kulima chakula ikiwa unafanya shamba dogo tu. Kwa hivyo, ikiwa unakumbuka, katika moja ya mihadhara iliyopita, nilizungumzia jinsi Misri ilivyo jamii ya kando ya mto. Kwa hivyo kuna kilimo kingi kando ya Mto Nile kwa sababu Mto Nile hufurika kila mwaka na huinuka na kuweka kiasi kikubwa cha udongo mzuri sana wenye rutuba. Naam, picha ninayokuonyesha kwenye skrini hii imejaa udongo mweusi na tajiri. Ni udongo kutoka Mto Nile.

Naam, ukiangalia picha, utaona kwamba mkulima huyu ametengeneza gridi ya eneo lake la kilimo. Kwa hivyo, ana viwanja vidogo na kisha amevipanda kwa mistari ndani ya viwanja hivyo. Lakini kuna mtaro mrefu sana kati ya kila moja ya viwanja hivi vya mraba au mraba.

Sasa, mkulima huyu ana ardhi yake karibu na Mto Nile. Na hivyo ili kumwagilia eneo hili, huenda tu kwenye Mto Nile na kuweza kumwaga maji kwenye mitaro, na kisha maji hujaza mitaro hii mirefu. Anapotaka kumwagilia sehemu moja ya shamba, anachotakiwa kufanya ni kupitia na, kwa kisigino cha mguu wake, kuvunja ukuta, ukuta huu wa matope kwenye mfereji. Kisha maji yote yanafurika kwenye mstatili huu na kumwagilia mashamba yake. Anapomaliza kumwagilia, anasukuma tu ukuta wa matope juu, maji yanaendelea kufurika, na kisha anaweza kumwagilia, au anaweza kumwagilia sehemu tofauti ya shamba lake.

Kwa hivyo, kumwagilia kwa mguu wako huanza kuwa na maana mara tu unapoona jinsi ilivyofanywa katika historia, kwa kweli. Hata sasa, hivi ndivyo baadhi ya wakulima wa Misri bado wanavyolima bustani.

Sasa Kumbukumbu la Torati linasema moja ya mambo kuhusu kukumbuka ni kuvuta mbele ya akili yako. Katika hali hii, ni kuvuta mbele ya akili yako, Misri. Na Kumbukumbu la Torati litaanza kufanya ulinganisho. Kwa kweli tayari limekuwa likiendelea, lakini tutalionga kwa undani, ambapo Kumbukumbu la Torati linafahamu ukweli kwamba huko Misri, maisha yanaweza kuwa rahisi sana. Kwa hivyo, huko Misri, una udongo, una maji. Unaweza kumwagilia shamba hili kwa miguu yako. Unaweza kuwa na bustani ya mboga kwa juhudi kidogo. Unaweza kujiendeleza. Picha hiyo, utambuzi huo wa nchi ya Misri, ni nzuri, isipokuwa mahali pa Misri; wazo kubwa la Misri ni nyumba ya utumwa, tanuru hii ya moto ya ukandamizaji. Jinsi jamii ilivyofanya

kazi, jinsi ardhi ilivyofanya kazi na Farao akiwa juu na watumwa hawa wote wakiwa chini, aina hiyo ya muundo wa uongozi, ni kinyume na kile Mungu anachotaka.

Kwa hivyo, kutakuwa na Misri hii inayoweza kulinganishwa. Huenda ingekuwa rahisi kwako, kwa juhudi za kibinadamu, kuifanya izea. Na nadhani nini, Israeli, nchi unayoingia si kama hii.

Kumbukumbu la Torati 11:11 Nchi Inakunywa Mvua Kutoka Mbinguni Kutoka kwa Mungu

Kwa hivyo, kwa kulinganisha, mstari wa 11 unasema, "Lakini nchi ambayo mnakwenda kuimiliki, nchi ya vilima na mabonde, hunywa maji ya mvua ya mbinguni." Kwa hivyo, maji ya nchi wanayoingia yanatokana na mvua. Hakuna chanzo cha kuaminika kama Mto Nile kwa ajili ya maji hayo.

"Nchi ambayo Bwana, Mungu wako, anaitunza. Macho ya Bwana, Mungu wako, yako juu yake sikuzote, tangu mwanzo hata mwisho wa mwaka." Kama unakumbuka kalenda ya kilimo, picha niliyokuonyesha hapo awali. Mwanzo wa mwaka huanza na mvua za mapema, na mwisho wa mwaka huisha na mavuno ya mizeituni. Kwa hivyo tunaona tangu mwanzo, hata mwisho wa mwaka, macho ya Mungu yapo juu yake.

Katika mstari wa 13, inasema, "Itakuwa mkisikiliza kwa utii amri zangu ninazowaamuru leo, kumpenda Bwana, Mungu wenu, na kumtumikia kwa mioyo yenu yote na roho zenu zote, ndipo atakapowapa mvua nchi yenu na majira yake, mvua ya masika, na mvua ya vuli." Mvua ya masika inaruhusu ardhi kulainika ili wakulima waweze kupitia njia ya kuivunja ardhi, hadi mvua za masika, ambazo ni mvua za mwisho zitakazonyesha, ambazo zitasukuma kilimo kilichobaki kuzaa matunda.

Trilojia ya Kilimo: Ngano, divai, na Mafuta

"Ili uweze kuvuna nafaka yako, divai yako mpya, na mafuta yako." Sawa, tuliona katika Kumbukumbu la Torati 8 kwamba mwandishi anaorodhesha mazao maalum yanayotoka katika ardhi katika mzunguko wake wa kilimo. Kwa hivyo katika sura ya 8, tuliona shayiri, ngano, zabibu, tini, komamanga, na zeituni.

Sasa, tutaona mfululizo wa vitabu vitatu. Tunaweza kufupisha haya yote kwa kusema mazao ya nafaka ya shayiri na ngano. Kwa hivyo, hebu tuite ngano yote hiyo—mazao ya nafaka. Tunapata mwanzo wa matunda yetu ya kiangazi na zabibu mwezi Agosti. Kwa hivyo, tutaiita divai hiyo. Na mwisho kabisa wa mavuno yetu, tuna zeituni, ambazo hukandamizwa kuwa mafuta. Kwa hivyo, ngano hii, divai, na mafuta ni mfululizo wa vitabu vitatu vya Kumbukumbu la Torati. Ni njia fupi kidogo ya kuzungumzia "na kila kitu."

Kwa hivyo nitarudia mstari wa 14, Kwa hivyo hii inazungumzia Mungu, "atawapa mvua ya nchi yenu kwa majira yake, mvua ya masika na ya vuli, mpate kuvuna nafaka zenu, divai yenu mpya, na mafuta yenu. Atawapa nyasi mashambani kwa ajili ya ng'ombe zenu, nanyi mtakula na kushiba." Kwa hivyo, hata ng'ombe wanalishwa na Mungu.

Tofauti na Misri dhidi ya Kumtegemea Mungu katika Nchi

Kwa hivyo, tofauti ni ipi? Tofauti ni kwamba Misri ni mahali rahisi sana kwako kuweka juhudi zako mwenyewe na kuishi na kujitegemea na kusema juhudi zangu zilinfanyia hivi. Nchi ambayo Waisraeli wanaingia ni nchi nzuri yenye uwezo mkubwa, lakini nchi hii inamtegemea Mungu. Mungu hutoa mvua. Mungu huruhusu mazao yaje kila mwaka. Mungu huwapa ng'ombe nyasi mashambani.

Kwa hivyo, ni muhimu kwamba watu wanapoingia katika nchi, wajifunze kumtegemea Mungu kama vile nchi inavyomtegemea Mungu. Kwa hivyo, mahali pao ni muhimu. Itakuwa mahali pagumu kuwa. Lakini nchi inamtegemea Mungu, na Mungu anaitunza. Watu wanahitaji kuwa kama nchi na kumtegemea Mungu pia.

Kwa hivyo, bila shaka, hili linapaswa kuja na onyo. "Jihadharini mioyo yenu isidanganywe, wala msigeuke na kuitumikia miungu mingine na kuiabudu." Tumesikia hili hapo awali pia. Ni onyo kwamba unapoingia, na Mungu akakupa kila kitu unachohitaji, usigeuke kisha uihusishe faida hiyo yote na mungu mwingine, au usitegemee nafsi yako na juhudi zako mwenyewe.

Kurudi Nyuma: Musa kwenye Nyanda za Moabu

Sasa, mwisho wa sura ya 11, ni wa kuvutia sana kwa sababu tunapata mapumziko kutoka kwa mahubiri haya. Na kisha Musa anasema, unajua nini, ninakupa maagizo. Hili ni jambo unalohitaji kufanya. Kwa mara nyingine tena, tumerudishwa nyuma; tumekuwa tukifikiria jinsi ardhi inavyoonekana na kitakachotokea tutakapoingia. Tumefanya ulinganisho huu mzuri sana kati ya maisha rahisi ya Misri, ingawa jamii imechafuka na kukandamiza, na maisha magumu ambayo Waisraeli wanaingia, na bado, yataakisi Mungu. Kwa hivyo, tumefanya ulinganisho huu wa Israeli/Misri. Tumetoa maono ya jinsi itakavyokuwa wakati watu wanaingia katika nchi hiyo.

Sasa kwa mara nyingine tena, tumerudi kwa Musa akiwa amesimama kwenye tambarare za Moabu, akizungumza na Waisraeli na kuwaambia, "Mtakapoingia katika nchi, mnahitaji kuidhinisha agano hili." Kwa maneno mengine, nendeni katika nchi na agano hili mlilofanya na Mungu katika Mlima Sinai, lifanyeni tena kwa ajili ya kizazi kijacho lakini lifanyeni ndani ya nchi.

Kuthibitishwa kwa Agano: Mlima Gerizimu na Eballi

Kwa hivyo, kama sehemu ya maagizo, nitakuonyesha ramani nyingine. Tunapata ramani hii ndogo ya barabara ambapo Musa anapata maelekezo maalum sana. Hivi ndivyo unavyofika kwenye Mlima Ebali na Mlima Gerizimu. Kwa hivyo, unavuka Yordani, magharibi mwa njia ya machweo. Kwa hivyo, jua linatua magharibi. Kwa hivyo, unaelekea magharibi kuelekea machweo. Katika nchi ya Wakanaani iliyo kinyume na Gilgali, kando ya mwaloni wa More, hapo ndipo utakapopata Ebali na Gerizimu.

Kwa hivyo, tukisema Musa na watu wako hapa, maagizo haya yanatusukuma kuelekea upande huu. Kwa hivyo, nitaelekea karibu na Mlima Ebali na Gerizimu zilipo. Kwenye ramani hii, hii ni Bonde la Ufa. Eneo hili jeupe hapa ni Bonde la Ufa. Musa na watu wangukuwa nje kidogo ya ramani chini kutoka sehemu ya chini ya ramani. Nina nyota mbili. Huu ni Mlima Gerizimu hapa. Huu ni Mlima Ebali kaskazini. Na mstari huu wa manjano ikiwa unaweza kuona hii kwenye video, mstari unasafiri hivi. Huu ndio barabara kuu katika nchi ya vilima. Sio barabara ya kimataifa. Hutapata misafara mikubwa ya wasafiri wa Misri wakipanda na kushuka barabara hii. Lakini kwa watu wanaoishi katika nchi ya vilima, hii ni barabara muhimu sana ya kaskazini-kusini.

Kwa hivyo, maagizo kwa Waisraeli ni kwamba, mtakapoingia katika nchi hii, hapa ni mahali papya kabisa kwenu. Mtakapoingia mahali hapa, nendeni kwenye milima hii miwili, na mkayaweke makabila nusu Gerizimu, na nusu Ebali, na mthibitishe agano hapo.

Acha nikuonyeshe picha ikiwa tungeenda na kusimama pale ana kwa ana. Hawa wangukuwa sisi tunaotoka Bonde la Ufa, tukiangalia Gerizimu upande wa kusini na Ebali upande wa kaskazini. Kwa hivyo waweke watu, nusu

yao juu ya mlima huu, na nusu juu ya mlima huu. Kwenye eneo tambarare tambarare mbele ya milima ndipo barabara ya kale ingeenda.

Umuhimu wa Uthibitisho wa Agano: Mahali na Kumbukumbu

Kwa hivyo, hebu tufikirie kwa muda kuhusu kwa nini hii ni amri muhimu kwa watu. Kwa nini wanapaswa kuingia? Kwa nini ilinibidi nifanye upya agano? Je, walifanya agano huko Sinai? Kwa nini wanahitaji kufanya tena?

Hebu tufikirie kwa muda wazo kwamba mahali na kumbukumbu vinahusiana. Je, umewahi kupata uzoefu ambapo labda unatembelea jiji ambalo hujaenda kwa miaka kadhaa? Na unatembea kwenye njia ya watembea kwa miguu, na unapotoka kwenye njia ya watembea kwa miguu na kuingia barabarani, una kumbukumbu ya ghafla na kwenda, ha. Mara ya mwisho nilipotembea hivi, nilikuwa nikitembea karibu na Shannon, na tulikuwa tunazungumzia kuhusu mgahawa huu ambao uko vitalu vitatu pale. Nashangaa kama mgahawa huo bado upo. Je, umewahi kupata uzoefu huo? Au sijui, wakati mwingine unaweza kwenda mahali, na utanusa kitu, na ghafla, kumbukumbu hutoka ghafla, na hujafikiria, na ghafla, kumbukumbu iko mstari wa mbele akilini mwako ni kama, ndio, nakumbuka. Mahali hapa palinifanya niwe na kitu.

Naam, huu ni mchanganyiko wenye kusudi kubwa. Namaanisha, maeneo, jiografia, na kile tunachokiona karibu nasi huhifadhi na kuhifadhi kumbukumbu za mambo yaliyotokea hapo awali. Sasa, tunapowaza kuhusu Waisraeli wakiingia katika nchi na tunafikiria ukweli kwamba wanaambiwa wakumbuke. Kumbuka Mungu ni nani; kumbuka alichofanya. Wanadamu ni viumbe wasahaulifu sana hadi tunahitaji hili lisilobadilika; tutakumbukaje mambo haya? Naam, maeneo yanaweza kuwa njia yenye nguvu sana ya kutusaidia kukumbuka.

Na hivyo, tunayo katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati katika sura ya 11, na tunajaribu kukumbuka agano hili tulilofanya na Mungu, isipokuwa Mlima Sinai uko mbali sana. Horebu uko mbali sana. Haupo kwenye mstari wetu wa karibu wa upeo wa macho. Hatutapita tu juu yake wakati fulani. Mahali hapo panaposhikilia kumbukumbu hiyo ni mbali sana na uwanja wetu wa uzoefu.

Faida ya kwenda Gerizimu na Ebali ni kwamba inaunda kumbukumbu ya sasa, na kwa hivyo una milima miwili badala ya mmoja. Lakini milima hii miwili inaunganisha uzoefu wa agano na mlima wa Mlima Sinai, huko Horebu. Kwa hivyo, ambapo watu walifanya makubaliano ya awali na Mungu huko Horebu, wanaweza kuja kusimama Gerizimu kusimama huko Ebali kuidhinisha agano, na sasa tuna nafasi kwenye mstari wetu wa karibu wa upeo wa macho ambayo inaweza kutumika kama ukumbusho wa mara kwa mara wa baraka na laana.

Na kwa hivyo, milima hii miwili iko kwenye barabara kuu inayoelekea kaskazini na kusini katika nchi ya vilima kwa ajili ya Waisraeli. Na wanapopanda na kushuka wanapofanya biashara ya bidhaa na watu wengine, bora ingekuwa kupita Gerizimu na Ebali na kuwaona wakisimama kama milima ya kuvutia sana, tofauti na kwenda, oh, sawa! Sikuwa nikifikiria kuhusu agano, lakini sasa ninifikiria kuhusu agano, na ninakumbuka. Kuna baraka na laana zinazohusiana na agano hili. Na kwa hivyo, huleta uzoefu wa kumbukumbu ya zamani katika uzoefu wa wakati huu. Kwa hivyo, husaidia kuleta kumbukumbu, na kuifanya kumbukumbu kuwa mstari wa mbele zaidi katika akili za watu.

Kwa hivyo sherehe halisi inayohusika, hasa jinsi wanavyofanya agano hili, ni sherehe ya kuidhinisha. Hii itaonekana kwetu katika sura ya 27, lakini maelekezo ya kuingia na kukumbuka na kuunganisha agano hili na mahali hapa yako hapa kwanza katika sura ya 11.

Hotuba inayofuata ambayo tunajiandaa kufanya itakuwa ngumu zaidi. Tunaruka kwenye sura ya 12. Na tunapoingia kwenye sura ya 12 hadi 26, tunaingia katika sehemu kubwa ya kanuni za sheria. Hapa ndipo hatimaye tutazungumzia kuhusu uandishi na madhumuni ya uandishi wa kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Kwa hivyo hiyo itakuwa katika hotuba inayofuata.

Huyu ni Daktari Cynthia Parker na mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Hii ni kipindi cha 5, Kumbukumbu la Torati 9 - 11.